

Proč také baptisté

~~ Stanislav Švec ~~

V řadě ekumenických článků, které mají pomoci překonat toleranční lhostejnost mezi církvemi, máme se všichni pokusit zodpovědět dvě otázky: Proč naše církve u nás vznikla – a proč ještě trvá.

Jsme všichni přesvědčeni, že církve tu na naší zemi nevznikla žádnou lidskou vůlí, ale že si ji Pán vyvolal. Tak tomu je ovšem s církví Kristovou, jejíž údové jsou zajisté mezi členy všech církví a jednot. Ale ptáme se, je-li tomu také tak se vznikem všech těch našich církví, zda právě v kořenech vlastní církve nelpí lidský hřích a ovšem vždy znovu jsme povinni bedlivě zkoumat, zda naše organizační oddělení od jiných církví není novým hříchem.

Nuže, proč u nás vznikla někdy církev, která dnes nese jméno Bratrská jednota baptistů? Rádi zdůrazňujeme vnitřní souvislost své církve s reformačním hnutím novokřtěneckým. Hlásíme se k novokřtěncům, kteří měli odvahu protáhnout dále reformační linii až ke křtu věřících a přijmout v církvi všechny důsledky z toho plynoucí. Novokřtěnecké hnutí bylo téměř utopeno v krvi, ale vrátilo se k nám oklikou přes Holandsko, Anglii a Německo. Vrátilo se však očištěno od všelijakých blouznivých chiliastických výstřelků.

Téměř před sto lety (1858) prvně přišel do Broumova baptistický misionář Knappe. Nepřišel křtít, ale zvěstovat evangelium. Přišel sice do křesťanské země, našel víru v Pána Ježíše Krista, ale ve většině případů jen takovou víru, která nebyla schopna naplnit srdce těch věřících radostí a jistotou ze spasení, nemohla vytvořit radostné obcenství věřících, a ve které se neozýval požadavek přísné kázně a čistoty života v poslušnosti Pána Ježíše.

Nedivíme se proto, že bratr Knappe a s ním i jiní věřící bratři takovou víru nepovažovali vůbec za víru. Zvěštovali evangelium Ježíše Krista a ty, kteří uvěřili jejich kázání, pokřtili. A protože taková pak museli zažít mnoho nepochopení a pronásledování se strany úřadů i od svých bývalých „spoluvěrců“ – sdružovali se ve skupiny – a tak vznikly baptistické sbory v naší zemi. Prvý v Broumově, druhý v Hledsebi u Veltrus. Ten druhý zorganizoval bratr J. Novotný, kazatel bývalé svobodné církve reformované, s níž se rozešel pro několik důvodů, mezi nimiž – ne poslední – byl i křest věřících. Takhle tedy do našich evangelických církví dostala se i církev baptistů.

Zodpovědět druhou otázku je však daleko těžší. Věříme, že církev baptistů se do Čech dostala z Boží vůle, že to nebyla vůle lidská. Avšak sám sebe se ptám, zda duchovní podmínky u nás jsou stále takové, aby ospravedlnily organizační osamocení naší církve. Víme také, že ztratíme oprávnění své existence ze dvou příčin.

Za prvé tehdy, zpronevěříme-li se těm odkazům staré naší církve, které ji z moci a milosti Boží postavily na tento svět. Těmi odkazy jsou víra ve Slovo a pokorná poslušnost Slovu. A musí se viditelně projevovat v každodenním životě církve čistým, radostným a důvěřivým životem v plné jistotě spasení u každého údu církve, a potom živým obcenstvím všech věřících ve sborech. Svoji víru a poslušnost dokládáme a zpečetujeme pak křtem.

Vyznáváme ovšem, že jsme společenstvím všelijak porušených lidí, a že je nám neustále činit pokání z naší nevěrnosti. Ve vši pokoře však odvážím se říci, že v tomto směru neztratili jsme dosud oprávnění své existence, že v nás žije touha po svatém a čistém obcenství a životě a že se učíme poslouchat Slovo a modlíme se o hlubší víru.

Nemáme však právo stát izolovaně od církví, které v téže pokoře a upřímnosti usilují o tytéž duchovní hodnoty jako my, kteří rozumí Slovu stejně s námi a slyší u něho stejně naléhavě požadavky a příkazy Boží, a stejně se je snaží zachovávat. A takové církve tu jsou.

Radujeme se z toho, že čím hlouběji pronikáme v jádro biblické zvěsti, tím blíže si stojíme navzájem. Věřím – a tu nemluvím jen sám za sebe, ale za mnohé ze své církve, že v nedaleké budoucnosti budou překonány ty rozdíly, které nás doposud odlišují od některých církví, a že od ekumenických rozhovorů, od té jen „alianční“ spolupráce přejdeme k ekumenickým činům, a že pak s mnohými budeme vyznávat Pána jedněmi ústy a sloužit mu jedním ramenem.

Kostnické jiskry 1956

Poznámka: Článek byl původně digitálně publikován na webu baptismus.estranky.cz.